

Hodnocení diplomové práce Jany Peterové na téma
Cílené likvidace jako prostředek boje proti terorismu

Ve své diplomové práci se autorka věnovala velmi neobvyklému tématu, které bylo v české odborné literatuře dosud málo zpracováno. Jedná se o náročnou a komplexní problematiku, která je nepochybně vhodným tématem diplomové práce na právnické fakultě.

Formální aspekty

Práce obsahuje 60 stran čistého textu. Práce je vybavena poměrně širokým seznamem použité literatury, který odpovídá běžným standardům. Se sekundární literaturou a s poznámkami pod čarou autorka pracovala vcelku solidně (až na kapitolu IV.IV), byť citační normy mohly být po čistě formální stránce lépe dodržovány. Je třeba ocenit práci s relevantní judikaturou. Vytknout lze absenci seznamu zkratk a velmi neortodoxní očíslování kapitol, které orientaci ve studii nijak neulehčuje.

Práce je čtivá a psaná odborným jazykem. Z formálního hlediska diplomová práce splňuje kritéria kladená na tento druh vědecké studie.

Obsah

Kromě úvodu a závěru autorka členila svoji práci na 4 hlavní kapitoly. Systematika je vcelku přehledná. Jednotlivé kapitoly se vztahují různým způsobem na právní posouzení tzv. "cílených likvidací". V úvodu autorka vysvětluje relevantní terminologii. V centru pozornosti stojí centrální výraz "cílené likvidace". Bohužel autorka necituje ani jeho anglický či německý ekvivalent (preventive liquidation, resp. gezielte Tötung) ortograficky korektně. Přestože oponent není rodilým mluvčím, má pochybnosti, zda výraz "likvidace", který se používá také např. v souvislosti s likvidací odpadů či likvidací škody, skutečně v adekvátní podobě vystihuje podstatný moment zabití člověka. Poněkud vágní je pojednání o definici terorismu z pohledu mezinárodního práva. Zejména zůstává otevřená otázka vztahu tzv. státního terorismu k terorismu páchanému nestátními subjekty. Bylo by inspirující konfrontovat mezinárodní úsilí o definici terorismu s definicemi obsaženými v právu EU a v národním právu.

Druhá část práce pojednává o cílených likvidacích z pohledu mezinárodní ochrany lidských práv. Správně si autorka všimla součinnosti úpravy ochrany lidských práv v úzkém slova smyslu a mezinárodního humanitárního práva. Důkladný je rozbor ochrany podle MPOPP a EÚLP. Navazující třetí část pojednává konkrétně o cílených likvidacích z pohledu mezinárodního humanitárního práva. V kapitole o definici ozbrojeného konfliktu autorka

možná příliš odbočuje od hlavní linie studie. Zdlouhavé je také pojednání o kombatantech a civilních osobách. Na str. 41 autorka vychází z pojmu, které je z pohledu mezinárodního práva velmi problematický: unlawful combatant. Podle standardního výkladu současné MHP neponechává prostor pro umělé vytvoření této kategorie. Kritickou reflexi by si přál oponent také na str. 43, kde autorka představuje rozsudek Nejvyššího soudu Izraele (ovšem bez jednoznačné identifikace čísla rozsudku). Podle názoru oponenta dále není jednoznačně vymezena problematika kolaterálních škod vojenských operací vůči problematice cílených likvidací.

Ve čtvrté části práce se autorka věnovala obecným aspektům použití ozbrojené síly a představila nejprve tradiční důvody vylučující odpovědnost státu, který ozbrojenou sílu používá. Autorka zmiňuje otázku posouzení sebeobrany ve světle primárních a sekundárních pravidel MPV. Ovšem nevysvětluje, zda píše o sebeobraně jako o důvodu vylučujícím protiprávnost či o přirozeném (primárním) právu každého státu. Správně autorka zařadila otázku vymezení prostředků preventivní sebeobrany do kontextu své studie.

Celkové hodnocení

Diplomantka předložila velmi zajímavou studii, která jak z formálního hlediska, tak i obsahově splňuje kritéria kladená na diplomovou práci na Právnické fakultě UK. Zabývala se komplexní mezinárodněprávní problematikou s citelnou chutí a angažovaností. Určité nedostatky, které jsou v tomto posudku zmíněny, nijak nesnižují kvalitu studie. Diplomová práce obsahuje podnětnou četbu.

Po zvážení zde uvedených pozitivních a negativních momentů doporučuji práci k obhajobě a předběžně ji hodnotím známkou „velmi dobře“ až "výborně". V rámci ústní obhajoby by se mohla diplomantka vyjádřit k následujícím otázkám:

- Jak hodnotí autorka problematiku svévolného či úmyslného zbavení života ve světle kauzy Öcalan v. Turkey (application No. 46221/99)?
- Jak souvisí zákaz určitých druhů zbraní s problematikou cílených likvidací?

V Praze, dne 2. října 2011

Doc. Dr.iur. Harald Scheu, Ph.D.
Oponent